

Primorski List

Poučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

Vse za vero, dom, cesarja!

IZHAJA vsaki četrtek ob 5. pop. Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
CENA za celo leto 6 kron, za pol leta 3 krone. Za manj premožne 4 krone za celo leto.

NAROČNINO in oznanila sprejema upravnništvo v Gorici na Placuti št. 12.
ROKOPISE sprejema uredništvo v Gorici, Dvorišče št. Hilarija št. 7.

Naša stranjica.

Božje kraljestvo je podobno gorčičnemu zrncu... Ta prilika nam prihaja v spomim, ko mislimo na stranko „Primorskega Lista“. Nasprotniki se nam smejejo in pomilovaje govore o naši „strančici“. Prijatelji pa nas navdušujejo, naj pogumno stopamo naprej, da se že kmalu osnuje tudi na Gorškem poštena krščanska stranka, na čelni podlagi krščanske resnice in z jasno začrtanim smotrom. Proč z omahljivostjo — nam kličejo — proč z nejasnostjo, proč s kompromisi!

S tem namenom je začel po prvem katoliškem shodu v Ljubljani izhajati „Primorski List“. Misel pa dolgo ni mogla dozoreti. Nejasna politika uspeha je vsako določno delo zadrževala. Toda ta nejasna in popustljiva politika se je pokazala v zadnjem času nezadostno. Gospodje okoli „Sloge“ so sicer veliko delali in tudi kaj dosegli, toda prave organizacije in edinosti ni bilo nikjer videti. Vrtelo se je vse le okoli nekaterih oseb in ne okoli stalnih krščanskih načel. Celo vrsto let smo se zibali v sladkih sanjah, da pri nas ni liberalizma, da je liberalizem med Slovenci celo nemogoč. Gorje mu, kdor se je drznil govoriti jasno besedo. Prevzornega škofa Mahničarja, ki se je bil postavil po robu tej polovičarski srednji politiki, so zmerjali za krivega preroka Mahometa! Med tem cincanjem pa je tlel zlasti med našim razumnostvom pravi liberalizem, ki je zdaj izbruhnil očitno na dan. Prej nismo smeli o njem niti ziniti. Zdaj pa imamo jasno pred očmi tega nemškega Miheljana. Napočila je doba, ko je treba odločno povdarjati krščanska načela v politiki, v slovyu, v narodnem gospodarstvu, v zasebnem in javnem življenju.

Prej tega nismo smeli, ker zabrusilo se nam vsakokrat v obraz: Kaj ste vi sami katoličani? Ali ni tudi ta in ta duhoven? I. e. dr. jezoviti. Naloga „Prim. Lista“ v zmislu prvega katoliškega shoda v Ljubljani je, da vsestranski in odločno brani in zagovarja krščanske resnice. Po krivici očitajo „Prim. Listu“, da mu je samo za nadvlado ali voditeljstvo. Hrepenenje po osebni

nadvladi ali po osebnem voditeljstvu je nam popolnoma tuje. Mi se prav malo zmiramo za osebe, katere vodijo in vladajo, nam je več za resnice, katere bi morale vse vladati in voditi. Glede tega se nas nima bati ne stranka „Gorice“, ne stranka „Soče“. Mi podajemo roko obema strankama, in sploh vsakemu, kojemur je krščansko načelo sveto.

Prav radi tega pa se tudi ne maramo družiti z nobeno stranko. Saj so pa tudi razmere na Gorškem se vedno nejasne. V boju, ki se bide zdaj v naši ožji domovini, je še mnogo osebnosti. V osebne boje se pa katoliški list ne more spuščati. Ohraniti si hočemo torej popolno neodvisnost. Katoliške zastave nočemo omadežati z nobenim kompromisom. V vseh zadevah, v vseh okoliščinah in razmerah hočemo govoriti resnico, bodi posameznikom ljuba ali pa ne; da bo le... Gospodje okoli Pr. L. bi morali vendar nekoliko premisliti okoliščine, v katerih smo, morali bi se združiti s to ali ono stranko. Kaj bo storila tako majhna stranka? itd.

To so prazni pomisleki! Božje kraljestvo je podobno gorčičnemu zrncu... Koga naj se boji naša stranka, ako je katoliška? Katoliška ideja vse premaga. Gorčično zrno je sicer najmanjše izmed vseh semen; kadar pa zraste je večje, ko vsa zelišča in je drevo, tako, da ptice spod neba pridejo in prebivajo na njegovih vejah.

POLITIČNI PREGLED.

Spravna pogajanja so pričela v ponedeljek na Dunaju. Prvi je govoril ministerski predsednik Körber. Izrazil je v imenu vlade svoje veselje, da so se udeležile pogajanj vse stranke. A tega uspeha ne pripisuje vladi, ampak želji vseh avstrijskih narodov po miru, ki je podlaga državnemu napredku. Nato je govoril česki poslanec Engel in povdarjal, da si česki narod sicer želi sprave, a da ne bo odstopil od zahteve enakopravnosti českega in nemškega jezika. Nadalje zahteva česki narod, da se uvede na podlagi

spravnih pogajanj tudi enakopravnost slovenskega jezika z nemškim, oziroma italijanskim. Če pa bodo pogajanja brez uspeha, bodo česki poslanci v državnem zboru ostali na stališču obstrukcije. Poslanec Englu je odgovoril nemški poslanec Funke, da tudi Nemci ne odstopijo od svojih zahtev in da so le prišli kakor Čehi na poskus. Ta dva govora nas ne navdajata z velikim upanjem, da pride med Čehi in Nemci do sporazumljenja. Stališče obeh narodov nam je jasno: Čehi ne morejo odjenjati, Nemci pa ne marajo! Pogajanja se bodo vršila v dveh oddelkih, v enem za Česko, v drugem za Moravsko.

Dr. Srb, župan v Pragi. Preteklo soboto so volili v Pragi četrtilt župana, a tudi takrat ni dobil noben kandidat postavnega števila glasov. V ponedeljek je bila peta volitev, pri kateri je bil izvoljen staročeh dr. Srb županom. Isti večer so bile v Pragi velike demonstracije, deloma za, deloma proti dr. Srbu. Policija je razgnala demonstrante.

Mažarska narodna borba. Ni najti dežele na širnem svetu, kjer bi bila narodna borba večja ali groznejša, kakor na Ogerskem. Da vlada pomažari slovansko mladino v šolah in sirotiščih, ni še najhujše, saj se godi drugim narodom v Evropi tudi tako. Ko se bliža čas volitev, se pokaže še le mažarska krutost. Drugod po svetu podkupujejo volilce, a Mažarom se zdi škoda za denar in zato prošljejo med volilce orožnike z nasajenim bodalom, da pobijejo vsakega ki bi se drznil voliti protimažarskega kandidata. Da rabijo orožniki v resnici tudi bodala proti volilcem, nam kaže zgodovina zadnjih let. A ta sredsva se zdijo Mažarom še prepočasna, da bi uničila Slovane. Vlada je zdaj začela dejati na boben vsa posestva Slovanov, ki ne morejo plačati davkov radi lanskih vremenskih neugod. Kupuje pa posestva vlada sama in jih daja po ceni svojim privržencem. Slovanski kmet pa obrne svoji rojstni hiši hrbet in se preseli v Ameriko, kjer pozabi, ako mu je sreča mila, svoj dom in narod. Tudi v kraljevini Hrvaški imajo Mažari večino poslancev na svoji strani, kateri jim zvesto pomagajo uničevati gmotno blagostanje ljudstva. Hrvatje si morajo iskati po daljnem svetu

LISTEK

Nekaj za predpust.

Pameten mož mora sam sebe krotiti v vsem, bodisi v hvali ali pa graji. Preveč hvale ali pa večni prepir in ojstrost nista dobra. Tega pa ni hotel razumeti čevljar Ropotaj, zato je moral poskusiti. Kako se je zgodilo, bral sem v starih bukvah in hočem sedaj povedati v pomislek vsem zakonskim.

Čevljar Ropotaj prepovedal je svoji ženi Barbari, (katero je pa imenoval le „Baburo“), da ne sme nikdar iz hiše, če ni njega doma. Barbara je sicer ugovarjala, a ni nič pomagalo. Molčala je, a bilo je težko. O moževi ojstrosti morala se je pritožiti pri prijateljicah. Bilo je nekega zimskega večera. Naš čevljar je sedel veselega obraza v bližnji krčmi. Barbara porabi priliko in odide k sosedu. Da bi ne bila šla! Mož je hitro zvedel, plačal pijačo in hitrih korakov odšel domu. Vrata dobro zaklene in se vsede h gorki peči.

Bilo je krog deset ure, ko začuje pred hišo korake. Bila je žena, ki niti slutila ni, da je mož vže doma. Hoče hišna vrata odpreti, a — ne more. Od strahu ji skoraj zastane kri. Najprej začne polagoma trkati, potem pa vedno močnejše in močnejše, da so se lahko zbudili vsi sosedje. Mož se ni oglasil.

Četrť ure je ropotala. Tu se oglasi nekdo v sosesčini:

„Za božjo voljo, kaj pa je, ali gori?“

„O ne gori ne“, odvrne Barbara, „dobro bi pač bilo, ko bi gorelo, vsaj ogrela bi se, a tako mi kaže, da v mrazu zmrznem pred lastno hišo.“

Čevljar Ropotaj je pa vse poslušal pri oknu.

Ko se mu je zadostno zdelo, odprl je nagloma okno in zaklical: „Kdo je zunaj?“

„Jaz sem, tvoja ljubljena žena.“

„Moja ljubljena žena! To si bila samo enkrat v življenju. Si razumela? Danes ostaneš zunaj, da se naučiš pokorščine!“ Barbara je začela jokati, da bi se moralo kamnje omečiti. Povedala je, da že pol ure zmrzuje, da si nalezle hudo bolezen, morda celo jetko, ako ji ne odpre — a vse zaman. „Moje srce je danes trdo kot kamen“, pravi mož, „le mirno potrpi in prenoči pod milim nebom!“ Izgovorivši zapre okno. Žena pa le še tarna in tarna. „Na kolenih te prosim, usmili se me! Spoznam, da sem grešila, a odslej ti hočem služiti tem zvestejše.“

Se enkrat odpre čevljar okno in zakriči v temno noč: „Torej spoznaš svoj greh. Prav! Sedaj boš vsaj umrla ložej, ko veš, da ti ne delam krivice. Vošim ti srečno zadnjo uro. Kak oče naš bom že zmolil kedaj za teboj.“

Njegovo govorjenje je Barbaro čez vse razkačilo. Srečen mož, da ji ni prišel sedaj v roke! Gotovo bi mu bila oči izkopala, ker kar tresla se je od jeze....

Ropotaj je vtihnil, tudi žena je mirovala nekoliko časa. Morda je grevengo (kesanje) molila za srečno zadnjo uro? O ne, ne! Kopriva tako hitro ne pozebe. Če ravno popolnoma brez vsake pomoči, vendar je premišljavala, kako bi se masčevala nad možem. Ubogi mož! Ti še ne poznaš ženske zvijače!

„O jaz nesrečna žena“, toži na ves glas, „če pa vže moram umreti nocoj, hočem podvizati sama na oni svet. Dobro vem, kaj bom naredila. V bližnji vodnjak bom skočila in kmalu se rešim vsega trpljenja.“

Ropotaj pa ni spal, ampak skrivoma poslušal, kaj žena počenja. Žena je tudi slutila kaj tacega.

Vedela je le predobro, da jo mož le draži, zato ga je sklenila kaznovati. Da bi bila res mislila skočiti v vodo, ji še na misel ni prišlo.

Šla je h vodnjaku. Omajala je velik kamen vodnjakovega zida.

„Bog bodi usmiljen moji ubogi duši“ zavpije Barbara na ves glas in spusti kamen v vodnjak. Zatem pa se je kar mogoče tiho skrila v zavetje blizo domače hiše.

Ropotaj je slišal njene zadnje besede, slišal tudi silni padec v vodo. Obide ga grozen strah, da bi bila morda žena res storila, kar je grozila. Na pol oblečen teče iz sobe, po stopnicah in skozi vrata, katerih pa v strahu niti ne zapre. Priteče do vodnjaka. Ničesar ne more videti, ker je tema. Le svoj glas sliši iz vodne globine, ko kliče ženo z najslajšimi imeni. Na njegov krik priteče skup cela sosesčina. Sedaj je začela zmešnjava. Uboji Ropotaj ni vedel, kaj bi začel. Pekla ga je vest, ljudje so ga oštevali radi tesnosrčnosti njegove, a po vsem životu se od mraza trese, ker je bil premalo oblečen. Na glas začne tarnati in vzdihovati: „O draga moja žena, moja edina tolažba, moja sreča! O primi se vrvi, ki ti jo spuščam v globino, ako si še živa!“ In spuščal je neprenehoma verv v vodnjak in mešal po vodi, kot bi ribe lovil.

Ko se je vse to pri vodnjaku godilo, smuknila je Barbara tihoma v hišo in vrata zaklenila. Z največjim veseljem posluša, kako povzdigujejo sosedje njene čednosti, kako mož obupan išče njo, kateri ni hotel v mrazu odpreti. Ko se ji je pa vže zdelo preveč, odpre nagloma okno in zakliče v temno noč: „Pojdite, pojdite lepo spat! Nikar ne mislite, da sem tako neumna, da bi bila sama sebi življenje jemala! Jaz sem sedaj lepo doma v gorkoti, a mož naj nocoj mesto mene ostane zunaj!“ Izgovorivši zapre okno. A mož jo je vže slišal.

kruha in v rodovitno Slavonijo se selijo Mažari in njih zavezniki Nemci.

Anglija. V angleškem parlamentu je imel kolonijalni tajnik Chamberlain govor, v katerem je opravičeval svoje postopanje proti Burom rekoč, da je bila vojska potrebna. Drugega ni znal ta poštnjak povedati v svoje opravičenje. Med njegovim govorom so razsajali Irci, ki so pozneje izjavili, da ne bodo dvignili niti prsta za Chamberlaina in krivično vojsko proti Burom. Vlada hoče poslati prihodnji mesec 200.000 vojakov v južno Afriko, a v celi Angliji ni več 30.000 rezervistov in drugih vojakov! Morda ne vedo niti Angleži sami, kje bodo vzeli vojake.

Vojska v južni Afriki. Angleškemu generalu Bullerju ni še zadosti, da je bil že dvakrat potolčen v Natalu; hoče še enkrat poskušati svojo srečo proti Burom. Po porazu na Spionskopu se je Buller umaknil Burom do reke Tugela. Tam se je združil z vsemi vojaki, katere je prej pustil onkraj reke, da bi mu varovali pot nazaj k morju. Rekel je svojim obupanim vojakom, da je zvedel pri Spionskopu za drugo pot do Burskih postojank, po kateri upa priti v 24 urah dne do Ladysmitha. Potem pa je ukazal vojakom prekorati reko. Angleško ministerstvo je reklo, da ne pove o uspehu nevege napada Angležev na Bure ničesar, dokler ne reši Buller Ladysmitha. Dasi je od tega že več kot teden, ni še poročalo angleško ministerstvo o nikaki zmagi. Prišlo pa je, sicer še ne potrjeno poročilo, da so Buri zopet premagali Bullerja in njegovo armado! — V Kaplandu so začeli vsi angleški generali skupno oblegovati Kolesberg, kjer je kakih 7000 Burow. Angležev je kakih 10.000, pa imajo v hrbtu kakih 20.000 Burow. Za Angleže je velika nevarnost, da jih napadejo Buri od dveh strani.

Kitajsko. Po nekaterih časopisih razširjena novica, da je kitajska cesarica-udova ukazala umoriti kitajskega cesarja, je neresnična. Gotovo je le, da je bil proglašen devetletni sin kitajskega cesarja prestolonaslednikom.

Amerika. V deželi Kentucky v združenih državah je izbruhnila revolucija. Vlada je vsled tega razpustila ondotni deželni zbor in proglasila izjemno stanje. Krivi revolucije so nekateri nemški hujšaki, ki so se hoteli maščevati radi umora nemškega poslanca Gubela.

Pogajanja za spravo na Českem.

Strastni boj med českim in nemškim narodom v kraljestvu českem je vže do zdaj silno škodil vsem drugim narodom v Avstriji in tudi veljavi cele države. Odkar so pa zmagali nemški radikali pri volitvah, so vprav s surovo silo ustavili vsako koristno delo v državnem zboru, a med ljudstvo so zanesli tako sovraštvo, da se ljudje več ne pogledajo. Če bi šlo tako naprej, prišla bi Avstrija ob vso veljavo v Evropi. O tem je vlada prepričana in zategadel je — po naročilu presvitlega cesarja — sklicala voditelje strank na Dunaj, da bi se v nekaterih prepornih vprašanjih dogovorili. Ali vže način, kako je vlada sklicala zborovalce, budi nezaupanje. Vlada je namreč z ene strani povabila vse stranke, namreč

„Barbara, Barbara, torej še živiš! O tisočera hvala Bogu!“ In tekel je proti domu, hoteč k izgubljeni in zopet najdeni ženi, a vrata so bila zaprta. Ves potr tiče ženo:

„Barbara moja draga, spoznam svojo krivico. Kesam se iz dna srca. Nikdar ne bom pozabil, kako sem te trpinčil. A sedaj mi odpri, da ne zmrznem, ali pa, da mi ne poči srce v preveliki žalosti!“

A žena noče odpreti. „Če je bilo prej dobro zunaj za mene, bodi še za tebe! Umri nocoj ti mesto mene, ali pa poišči drugje prenočišča.“

Ni se hotela več oglasiti, vse moževе prošnje so bile zastoj. Ropotač ne pomišlja več dolgo, pristavi lestvice in smukne na podstrešje v hlevu, ter se zakoplje v seno.

Mej tem se je pa ženi začelo srce tajati. „Saj nisem vedela, da imaš tako rad“, govori sama pri sebi. „E, možje so navidezno trdi, a vendar jih mi otajamo!“

Začela je premišljevat, kam je mož neki šel počivat. Šla ga je iskat. Našla ga je kmalu, ker so ga lestvice izdale. — Dalnjega popisa ni treba. Ni ga bilo srečnejšega para to noč na božjem svetu, kot sta bila Ropotač in Barbara.

Ni nam znano ali je pa sreča ostala v hiši celo njih življenje. Gotovo je čevljar Ropotač moral mnogo očitanj preslišati od bližnjih sosedinj. Nekaj pa nas uči naša povest. Mož in žena imejta potrpljenje drug z drugim! Če pa se tudi včasih pooblači na zakonskem nebu, če pride prepir v hišo, naj tudi v hiši ostane. Poravnajte doma, ne domačega prepira trositi med svet. Kako lahko se zgodi, da v takih slučajih nevošljivci začnejo šuntati in hujškati moža proti ženi, ženo proti možu in je potem nesrečna cela hiša. V vaših hišah naj prebivata mir in ljubezen in božji blagoslov se bo v obilnosti razlival nad vami.

nemške poslance iz vseh kronovin, ne morebiti samo nemške poslance iz kraljestva češkega, a z druge strani ni sklicala ko same češke poslance, dočim slovenskim, hrvaškim in poljskim in rusinskim poslancem ni poslala vabila. Ali se ne pravi to priznavati zloglasno nemško vzajemnost in nemško gospodstvo v celi Avstriji? Kateri Slovan naj se pogaja na taki podlagi?

Nadalje ne vidimo nobenega načela, po katerem se bodo pogodili. Krščanski nauk bi je učil, da so si bratje, da se ne smejo zaničevati in zatirati, ampak spoštovati in podpirati; toda krščanstva ne poznajo več. — Humaniteta (človečanstvo, ljubezen do človeka, ker je človek) je dobro služila kot beseda (fraza), kjer se je šlo proti krščanstvu in proti cerkvi, češ, da humaniteta je više in širše načelo ko cerkveno ali krščansko načelo, ker to je — rekli so — omejeno na kristjane, dočim humaniteta objemlje vse človeštvo. Toda v resnici je moderna materialistična humaniteta le beseda in nič več, ker, če tudi so vsi ljudje istega plemena, ni še s tem dokazano, da so si bratje; saj so tudi medvedje vsi istega plemena, pa si vendar niso bratje.

Ali imajo morda vsi avstrijsko načelo t. j.: ali so vsi vneti za Avstrijo? Tudi tega je le še malo ostalo in se celo izgublja pri mladini. Nemci kot gospodarji niti ne skrivajo več, da jih srce vleče od Avstrije proč k materi Nemčiji. Sicer pa se je ohlailo avstrijsko domoljubje pri vseh narodih. — Vrh vsega pa nima tudi vlada nobenega načela in poguma. Od okrajnega glavarja do ministerskega predsednika je sama boječnost, neodločnost, laviranje in mežanje. Vlada nič ne vlada, ampak le roke križem drži in v imenu postave gleda, kako hudobni ljudje narode hujškajo. Če o rej vlada res hoče miru, naj najprej krepko zabrani grdo hujškanje in draženje narodov po časopisih, društvih in šolah. Če bi eno samo leto preglasnil krik v časopisih in društvih, bi se tudi strasti v ljudstvu za veliko stopinj ohladile. Tedaj bi ljudstvo vtegnilo trezno soditi in po svojih trezno izbranih poslancih tudi razsoditi za mir in spravo. Zdaj pa ne verujemo v pogajanja za spravo ne na Českem in ne drugod. Trpelo bo pri tem seveda naj več ubogo ljudstvo, a gospoda si misli: „saj je navajeno!“

DOPISI.

Iz Bovca. Na notico o meni v 5. št. „Primorca“ od 1. febr. odgovarjam le na kratko, ne gledé na to, da je tudi ona kratka — pač pa „krepka“, kaj ne?

V kolikor se sme vtikati v volilno borbo slednji avstrijski državljani, tudi če je čevljar, v toliko se sme menda tudi duhovnik, ne da bi se mu moralo še le dovoljevati od gotove strani. Sicer pa se ne samo v omenjeni notici, pač pa tudi v nadaljnjem člančku, v „Glasovih z Bolškega“, kaže neka samozvest in ošabnost in duševni absolutizem, ki se ne bliža še le smešnosti, ampak je do cela smešen. Tu se kristali pristni novodobni duh, ki raz stališča „kaj smo mi“ obsoja in blati vse, ne tega, kar ni prav, ampak to, kar njemu ni po volji. No, poročevalca iz Bovca pozna ljudstvo, in — dosti mu je, da ga pozna.

Kar se tiče „krščansko-socialnih bedarij“, ni vredno ni, da pomočim pero v črnilo, zakaj z ljudmi, ki nimajo niti slamatnega pojma o krščanskem socializmu (in takega se kaže g. dopisnik, oziroma poročevalec), je škoda izgubljati besede!

O Bovčanih pa je najbolje, da molči — govorim o pravih Bovčanih, zakaj oni imajo v tem oziru več soli v peči, nego poročevalec in javni mnenjar v glavi! (Ljudi sodimo po besedah in dejanjih). Čemu se vsiljati ljudstvu nepoklican, nenaprošen in pooblaščen s poročili, katerim mora vsak pameten človek pritisniti pečat laži, zavijanja, nejasnosti in — tendencioznosti!

Ako pa misli g. dopisnik, da ima gledé „bedarij“ slednjič vendar le on prav, prosim vljudo, da kaj več napiše in sporoči o teh, zakaj stvari bo to koristilo! Vedno povdarjam, bodimo objektivni, govorimo in poročajmo na podlagi resnice, in umeli se bomo; ako pa kdo v tem tonu piše, dobro, znamo tudi — sicer pa, ostaniva prijatelja! *Kaplan.*

Izpod Čavna. Precej hudo zimo imamo letos. Huda zima, dobro leto. Huda je zima posebno za tiste reveže, ki nimajo drvi. Mnogo je tacihi kmetov, ki morajo drva kupovati, med njimi največ tacihi, ki nimajo š čim. Ti so prisiljeni zvečer zgodaj z lastno telesno gorkoto ogreti posteljo ter tudi zjutraj dolgo greti svoje ude pod gorko odejo.

Nekdaj je bilo glede drvi bolje, takrat namreč, ko so podčavenske občine imele v cesarskem trnovskem gozdu in drugod pravice do suhih drv. Kdor sam ni imel drvi, je brez skrbi šel ponje v gozd.

Pa niklo ne mara, da bi drugi po njegovem gospodarili. Tega tudi gozdna uprava ni trpela; zato je v zameno za drvene pravice po vsem gozdu ponudila prizadetim občinam male oddelke ob robu gozda v popolno lastnino. Ker so bili

ponudjeni oddelki tako majhni in redko poraščeni, da bi zadostovali komaj ednemu pospodarju, kaj se celi občini, so se občine po pravici branile preuzeti ponujane drobtine. Ker gozdna uprava ni ničesar mogla opraviti s ponujanimi koščki, je začela denar vsiljevati; pa tudi tega so se občine branile. Kaj je v primeri s pravico dobivati vso potrebno kurjavo pičila svota 630 fl., katero so dajali Vrtovincem, ali pa 500 fl. Kamenjcem in ednako Skriljanom!

Ker občine niso imele odločnih pravnih zastopnikov, so morale proti svoji volji sprejeti ponujane svote, ker pri davkarji deponirani denar se je začel sam „zajedati“ in bi bil s časom zginit. Pred blizo 20. leti so občine sicer potegnile denar, pravico do drvi v gozdu so pa za vedno zgubile.

Tu in tam se je kak modrijan celo veselil v mnenju da so občine napravile dobro kupčijo. Modroval je nekako tako: „Pravico sem imel, odstopil je nisem, tedaj jo še imam, hodil bom v gozd kakor do zdaj, občina pa ima vendarle lep denar; kdor mi te pravice krati, mi dela krivico“. Vsled te navidezne pravice mu je moral vsak spovednik dati odvezo, če se je sploh obtožil gozdne tatvine. Gozdni čuvaji pa so tem prebrisancem pri vsaki priložnosti s sodnijskim postopanjem, s zaporom in denarnimi kaznimi, pokazali, da ima pravico le tisti, ki je bolj prebrisan, kakor neučen kmet, ki dobro pozna državne postavbe in ima tudi dosti cvenka, da si zamore poiskati dobrega zagovornika.

V starih časih so nekatere podčavenske občine imele gozdne pravice celo v Hrušici, pa so jih radi daljave zanemarjale in so jih tedaj s zastaranjem zgubile.

Zdaj nimajo ne teh, ne ukih. Z nekako zavidnostjo se Podčavenci čutijo, kako so vendar mogle vipavske občine na Kranjskem takrat tako velike oddelke gozda ne le v Hrušici, ampak tudi v trnovskem gozdu, dobiti v popolno lastnino. Kranjci so vendarle v vseh zadevah srečnejši od Primorcev!

Da bi kupljena drva lažje dobivali iz gozda začele so občine graditi vozne ceste.

(Konec pride.)

NOVICE.

Slavje. Dvorni svetnik vitez Bosizio je priredil v svoji palači v petek dne 2. t. m. prijetno slavnost na čast imenenci kardinalu nadškofu. Povabil je gorisko plemstvo, ki se je poklonilo kardinalu. Ob prihodu in odhodu so šuge spremljali kardinala se svečami. Veselica se je izborno potočila.

Uršulinka m. Alojzija Ingerle je praznovala dne 3. t. m. petdesetletnico svoje samostanske zaobljube.

V Ročinju na Kanalskem so ustanovili Marijino družbo za dekleta. Slovesnost (dne 1. in 2. t. m.) sta vodila domača dušna pastirja, katerim je pomagal prof. Pavlica iz Gorice. Družba šteje 49 društvenc. Bog je potrdi v dobrem!

Roče. Prejeli smo ta - le popravek, kateri radi objavljamo: Podpisani ni niti enega koraka napravil zaradi zadnje dopolnilne volitve v državni zbor in ni nikamor šel zaradi tega... Svojega osebnega mnenja o različnih kandidatih, ako je slučaj nanesel, nisem nikdar skrival. Že pred štirimi leti sem političnemu vodstvu isto izrazil in do danes pri tem ostanem...

S prijaznim pozdravom M. Kocijančič župnik, poverjenik „Sloga“.

(Opomba uredništva: Dotični dopisnik nam je sporočil, da je povedal le javno mnenje, katero se je pa na ta način izkazalo krivim. Da ste nam zdravi!)

Narobe svet. Pri zadnji volitvi so bili „Slogini“ zaupni možje najhujši agitatorji proti „Slogi“, a možje katerih ni „Sloga“ nikoli lepo gledala, so delali za „Slogo“. N. pr. na Krasu so se gnali za dr. Staniča znani Streklji in poslavec Muha..., nasproti je delal za „Slogo“ župan Pipan, katerega je „Sloga“ vže večkrat poljubila. — Na Tolminskem je največ volivcev naklonil dr. Staniču najmlajši „Slogin“ poslanec g. Oskar Gabršček i. t. d. To je res: svoji k svojim ali — narobe.

Renče. Prašamo ljubeznivo „Soča“, ki vedno govori o zmagi korupcije: Kdo je plačal volilec v Renčah na dan volitve 19. pr. m., ki je bil petek, klobase in drugo meso in toliko vina, da se niso potem drug drugega več poznali? Radovedni smo! (Na čast renških volivcev moramo povedati, da iz Renč ni bil nobeden zraven.) Prav radi bi videli, da bi se volilci iz Gradišča sami izdali ter imenovali ljudi, kateri so jih tisti dan tako korumpirali!

Gorica piše o zadnjem plesu v Čitalnici: Moralni uspeh — je bil kakor ples sam, v resnici sijajen... tisočero se je v moralnem oziru poplačala vsaka stopinja...

Tudi „Soča“ je po svoje pisala o uspehu tega plesa, vendar ne tako brezmiselno! O te vrste časopisih je pisal prevzorni škof dr. Mahnič pred desetimi leti: „To je tista znana bloduja,

v kateri človek vse najde; kaplan... vzame pri prvi maši uvodni članek... a ravno tako bo našel tudi plesalec na drugi in tretji strani najboljšo inštrukcijo....

V Svetem pri Komnu sta praznovala dne 3. t. m. Josip in Marija Kovačič zlato poroko. Oba skupaj imata 145 let.

St. Peter. Zlato poroko sta dne 6. febr. t. l. slovesno obhajala v St. Petru Janez in Terezija Blažica. Starša 72 let sta še prav krepka in zdrava. Njihovi otroci so vsi živi — in vzgledni kristijani. Lep je bil spreved v cerkev. Za slavljenčema pomikalo se okoli 14 potomcev razvrščenih po starosti mej streljanjem topičev ob vrstah mnogobrojnega gledajočega občinstva. Po očetovskem nagovoru preč. g. dekana je sledila slovesna sv. maša z zahvalno pesmijo. Počastil je spoštovana zaročenca s častitko visokorodni g. grof Joržini, ter z obiskom na domu preč. g. dekan in drugi duhovni gospodje, kakor tudi g. nadučitelj in gica. učiteljica.

Bog daj čakati vrlemu paru še biserno poroko!

Ljudsko gibanje v Tolminu. Sem en čas imamo tukaj same volitve, zbere in seje. Občni zbor posojilnice, volitev komisije za odmerjenje osebnega dohodninskega davka, volitev državnega poslanca: dan na dan srečujemo tuje obraze. 1. febr. so bili prišli župani določati vojaško takso, 5. t. m. pa nas zapusti okrog sto domačih mož in mladeničev, ki pojdejo „v svet k ajzelponu“. Drvarji („holcarji“) počakajo pomladi.

Iz Koprive na Krasu smo dobili zanimiv dopis, katerega pa ne objavimo, ker je brez podpisa. Dopisnik govori o volitvi dveh cerkvenih starešin dne 28. m. meseca. Nekateri občinski starešine so zahtevali, da mora župan od cerkvenega starešinstva odstopiti. Govorili so tudi proti preč. g. dekanu, kakor da bi sama občina v teh zadevah odločevala.

Razmere nam v Koprivi niso znane. Morda izvira vsa razburjenost le iz tega, ker niso dotični starešine dobro poučeni, kar ni nič čudnega. Zato hočemo v poduk tukaj navesti določbe, ki so pri nas večinoma: 1. Občina ima pravico le predlagati, kateri možje bi po občni želji bili pripravi in zmožni za cerkveno starešinstvo. 2. Domači dušni pastir predlaga preč. g. dekanu dva v potrjenje. 3. Preč. g. dekan konečno odloči ter ju imenuje za tri leta. 4. Po končanih treh letih se dotična dva moža lahko zopet izvolita.

Ako mislijo možje v Koprivi, da bodo brez preč. g. dekana kaj storili, se motijo! Toliko v pejasnilo.

V Pevmi so dne 6. t. m. v gostilni, v hiši A. Figelj, razbili razdivjani malopridneži glavo 22 letnemu J. Mikulužu. Ta človek je prišel še le nedavno iz 10 mesečnega zapore iz Gradišča, kjer je sedel radi znanih dogodkov pri plesu na dan sv. Ane v Pevmi. „Živio „Soča“, živio Gabršček“ je pred kratkim upil pred hišo našega vrlega g. kurata Budina in potem po celi vasi. Tako mladino nam užgaja „Soča“. Poročajo nam tudi iz drugih vasi, da je mladina radi „Soče“ zdivjala.

Stalnim obhodnikom pri goriškem dež. odboru je imenovan g. Ant. Štrekelj in Gorjanskega. Na njegovo prejšnje mesto je stopil Alojzij Ristic iz Gorice.

Razpisana služba. Na c. kr. okrajnem sodišču v Poreču je razpisana služba sodnega sluga (raznašalca). Prošnje je uložiti do 21. febr. t. l. na predsedništvo c. kr. okrožnega sodišča v Rovinju.

Deška veselica in tržaški čitalnici. Na Svečnico je priredilo slavno učiteljsko deške štirirazrednice sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu, v prostori tržaške čitalnice, jako lepo in zanimivo otroško veselico, pri kateri so sodelovali izključno gojenci omenjene šole.

Mestni svet tržaški je dal v svoji tretji letošnji javni seji dne 30. januarja nezaupnico svojemu vrlemu županu Dr. Dompieri-ju se skoraj soglasnim glasovanjem. Povod tej nezaupnici je dalo poročilo o pokrivanju izdatkov za nove naprave v mestni plinarni. Omenjeno poročilo, podpisano od župana, kritikuje upravo mestne plinarne tržaške ter zaključuje s predlogom, naj ta denar odslej plačuje mestni plačilni urad in sicer v proračunanih mejah. Omenjeni predlog je vzbudil primestnih svetovalcev veliko nevoljo, češ, da se na ta način sumniči pošteno upravo.

Lepo gospodarstvo kaže svetu goriška občina na svojem trgu, kateri je začela podirati vže v začetku novembra, a čez tri tedne je vse delo ustavil sosed g. Kožnar. Uboge branjavke so brez strehe na dežju in mrazu celo zimo in bodo gotovo še do velike noči. Ali niso gg. občinski stavbeniki in juristi mogli poprej dobro premisliti, predno so začeli podirati in novo zidati? Mestna občinska uprava tako gospodarji, ki nas vender stane na leto 1/2 miliona K! In ni ga moža, ki bi jim posvetil!

Nov sovražen namen. Pod tem naslovom piše „Edinost“ od 5. t. m., da namerava glasovita „Lega Nazionale“ uprizoriti nov napad na tržaško okolico z ustanovitvijo laške kamnoseške šole v sv. Križu pri Trstu.

Razdor v italijanskem političnem društvu za Istro. Pred kratkim je odločil g. Bartoli čast

predsednika tega društva in hitro za tem tudi mandat deželnega poslanca istrskega. V zadnjem času je pa odločil Dr. Apolonio čast odbornika omenjenega društva.

Dr. Tavčar je stopil v zvezo z nemškutarskimi trgovci na Spodnještajerskem!! Po spodnještajerskih mestih in trgih je vsa trgovina skorej izključno v nemških in nemškutarskih rokah. Ti trgovci so si s slovenskimi groši polnili žepe ter delali potem javno mnenje po mestih in trgih. Pritiskali so na gmotno odvisne slovenske volilce ter tako marsikje ohranili nenaravno nemško gospodstvo. Štajerski Slovenci pa so se pričeli krepko gibati ter se združeno združevati. Kakor gobe po dežju so rastle razne gospodarske zadrug, med temi samo 5 konsumnih društev. Boj ne gre proti slovenskim trgovcem, marveč proti nemškim. Nemci pa čutijo, da bo slovenska gospodarska organizacija znatno olajšala njihovih nemškutarskih pristašev žepe in da brez polnih žepov ti ljudje ne bodo mogli dolgo časa delati „javnega mnenja“ po spodnještajerskih mestih in trgih.

Zato so sklicali v Maribor shod spodnještajerskih nemškutarskih trgovcev, na katerem so se posvetovali, kaj je ukreniti proti slovenski združni organizaciji. Načeloval je zborovalec celjski dr. Mravlag. Zabavljali so na vse načine proti slovenski duhovščini. Slovenskega trgovca g. Peteka, ki je hotel osvetliti neumno govoricenje raznih govornikov, vrgli so skozi vrata. In kdo je v zvezi s temi nemškutarskimi trgovci? Sam dr. Ivan Tavčar, glavni urednik „Slov. Naroda“ in vodja narodno napredne stranke. Poročevalec, znani celjski dr. Mravlag, je na vsa usta povedal, da je imel govornice pri dr. Tavčarju, ki mu je objubil imenovanje svoje stranke podporo. Dr. Mravlagu, najzagrizenejšemu nemškutaru v Celju je dr. Tavčar rekel, da se pridružuje že naprej vsem sklepom shoda v Mariboru. In graška „Tagespost“ poroča z največjim veseljem o tej najnovejši zvezi dr. Tavčarja s štajerskimi nemškutariji. Imenovani list goji nado, da bodo tem načinom prekrizali brezvestno delovanje Srneca in Ogradija.

Čujte ljudje božji! Kako daleč smo prišli! Dr. Tavčar, prvak narodno napredne stranke na Kranjskem ter starosta „Sokola“ se je združil z najzagrizenejšimi sovražniki slovenske narodnosti. Ako to ni pravo in popolno izdajstvo, potem res ne vemo, kaj je izdajstvo.

Kaj pravi k temu goriški „starosta“ in njegov drug dr. Tuma?

Shod proti vinski klavzuli je sklical poslanec č. g. Adam Zanetti v Gradišči dne 11. t. m.

Užitninsko zadrugo snujejo učitelji in uradniki furlanski. Pravila so potrjena. Ustanovni zbor bo 15. t. m. v Gradišču. Deleži so po 100 K., plačljivi v mesečnih obrokih po 1 K.

Nove pisemske zavitke, ki bodo jamčili za varnost pisemske tajnosti, je izumil poštni oficijal J. Lehmann.

Socijalne drobtinice.

Od Boke. Kdor je hodil od Žage proti Soči in naprej v Trento, je zapazil v svoje presenečenje, kako golo, ali le malo obraščeno je po večini tamošnje gorovje, med tem, ko je kranjska stran takó lepo zelena in z gozdi okrašena. Se vé, takó ni bilo vedno, toda sekira ne pozna vsmiljenja, in ta je pač največ zakrivila, da so izginili gozdovi. Za ljudstvo je to velika škoda, a tudi estetično čutečemu človeku, očesu, to ni ljubo. In prišel je čas, ko se je jela tudi država zanimati za stvar ter sklenila goljave deloma pogozdovati, deloma pa pospeševati raščo s tem, da zabranjuje ljudstvu po teh krajih pašo, zlasti kozorejo.

Gotovo je prav in koristno, da se poteguje tudi država s svojimi mogočnimi besedami za pogozdovanje, ali je pa prav, da se poteguje za to v tej meri, in da naravnost govorim, da zabranjuje v ta namen kozorejo takó rekoč do cela, je pa drugo prašanje. Ta je preporna točka, ki je vže zdaj važna in utegne postati usodepolna!

Kdor pozna te kraje, in kdor vé tudi, kako je bilo pred desetletji, mora priznati, da se je ljudstvo od Žage do Trente pečalo najbolj s kozorejo, in da je dobivalo iz te večine svojih dohodkov, kar velja zlasti za vasi Plužno, del Bovca, Koritnico in Kal ter Sočo. Tod je cvela nekdanj kozoreja, - to je ljudi živilo. In zdaj - kolika prememba! Kjer je bilo pred časom 200-300 in čez kozar, jih nahajaš dandanes k večjemu 20. Dohodki iz kozoreje so se sedaj ne samo skrčili, ampak do cela uničili. In to čuti ljudstvo prebrisklo! Vže takó in takó bolj siromašno — a davki in doklade, — bodi te ali one, vedno večje, in naj živi! Ako odraja davke, mu od prepihlih dohodkov ne ostane nič, in naj varči kolikor hoče, in naj še tako siromašno živi, kakor tudi res živi, ne more se prebiti, in nuja posledica je — zadolženje. Ker pa hoče vse živeti in si ohranjati življenje, karkoli živi, zato si skušajo

ubogi ljudje iskati kruha in zaslužka drugod, in kdor le more, gre v svet, moški in ženske: moški večinoma v rabeljske in nemške rudnike, ženske pa v Trst. Ali je pa za deželo to dobro znamenje in v korist, da mora ljudstvo skoro iz kraja križem svet, ni treba odgovarjati. Konec prihodnjič.

Mlekarske zadrug. Iz poročila, katero izdaja kmetijsko ministerstvo o gospodarskih pridelkih o izvozu in uvozu raznih potrebščin, je razvideti, da so v prvih 6 mesecih leta 1899 samo iz Italije pripeljali v Avstrijo 5.716 kvintalov sira. Ker se je kvintal sira plačal vsaj po 65 gl., smo torej dali v pol leta Italiji samo za sir 360.540 gl. Veliko več sira pa dobivamo iz Švice. Meseca maja l. 1899 so ga od tam pripeljali 3.158 kvintalov, meseca avgusta 1.798 kvintalov.

Iz vsega je razvideti, da dajemo Avstriji za sir tujcem ogromnega denarja. Ves ta denar pa bi lahko dobivali domačinci, ako bi naše mlekarske zadrug bile bolj razvite, da bi mogle tekrovati v cenah in v blagu s tujci. Mlekarske zadrug v naših hribih in planinah so še le začele svoje delovanje. Naloga razumnikov pa je, da skušajo razvoj teh zadrug pospeševati.

Podgora. Plače znižati nameravajo delavcem v papirnici v Podgori — tako smo vsaj slišali. Čudno, dočim se uradnikom od leta do leta zvišujejo plače, se hoče ubogim delavcem — še tako borno plačo prikrajšati.

Opozarjamo na to merodajne faktorje!

Koliko premoga izkopljejo na svetn? V letu 1899. so izkopali v Angliji 202.054.516 ton, v združenih ameriških državah 197.405.953, v Nemčiji 130.928.400, v Avstro-Ogerski 35.039.417, v Franciji 32.439.786, v Belgiji 22.975.093, v Rusiji 12.862.033, in v vseh ostalih državah 30.960.712 ton.

Avstrija je tedaj glede premogove produkcije na četrtem mestu. Iz tega je razvidno, kako velikansko škodo povzročajo sedajni splošni premogarski štrajki na Češkem in Moravskem. Delavci so se organizovali in zahtevajo osemurno delo, zboljšanje plač za 20% in pa minimalni zaslužek. Njih zahteve niso pretirane. Brezsrčni kapitalisti se temu na vse načine ustavljajo. Vlada pa, ki se ni nikoli s temi tako perečimi vprašanji bavila, je popolnoma brez glave! Socijalno vprašanje trka mogočno na vrata avstrijske vlade. Do zdaj je bilo dovolj, da je vlada nadzorovala ulice in trge, od zdaj bo treba nadzorovati tudi tvornice, premogovnike itd., kjer nam ginevajo tisoči in tisoči bednih delavcev.

Za resničnega delavca ni prostora med socijalnimi demokrati. Osrednje vodstvo socijalnih demokratov v Avstriji in Nemčiji nima ni jednega pravega delavca v svoji sredi. Ravno taka je s socijalno-demokracijskimi poslanci. Židov imajo med seboj dovolj, dasi je to izključno „delavska“ stranka!

Naša društva.

Družba sv. Mohorja. Ta mesec je zadnji za pobiranje udnine za Mohorjevo družbo, zato prosimo slovenske rojake, da se ob pravem času in v obilnem številu upišejo. Lani je število Mohorjanov v Gorici poskočilo za 98 udov. Upamo, da bo tudi letos napredek!

Občni zbor društva „Solski Dom“ je bil dne 1. februarja ob prav pičli udeležbi. Vsi zborovalci so bili še pod utisom zadnjih državno-zbornskih volitev. Poročilo tajnikovo (svetnik Fr. Vodopivec) in blagajnikovo (prof. Berbuč) se je soglasno potrdilo. Na predsednikov predlog so se izvolili kot pregledovalci računov gg. A. Gabršček, Jos. Hrovatin in dr. A. Lisjak ter kot razsodniki gg. Blazij Grča, Ambrož Poniž in dr. Tuma. Društvena oznanila se bodo dopošiljala vsem trem slov. listom v Gorici.

„Solski Dom“ bodi vsem slovenskim rojakom brez razlike prav toplo priporočen!

Kat. slov. delavskega društva občni zbor bo radi nepričakovanih zaprek še le dne 18. t. m. ob 4 pop. pri Katariniju.

Za Alojzijevišče nam je poslal monsignor Jan. Abram 50 K.

Bog obudi mnogo dobrotnikov!

Društvo katoliških učiteljev. G. Gabršček je še le zdaj izvedel, da obstoja tudi ta klerikalni stvor! V predzadnjem listu nas popraša hudo mušno: „Ali smejo društvenice hoditi tudi na maskerade in ples? Dokler so mlade in lepe, smejo, stare device se vržejo pa popolnoma na pobožnost itd.“

Ti presneta kanalka ti! Kako je mogoče, da že vender nekoliko star dedec, kakor je Gabršček, ki je bil že udovec, ki se je že drugič poročil — še vedno tako nesramno in ostudno govori ali pa dovoljuje, da drugi v „Soči“ govore? Kdaj se bo ta dedec poboljšal? Star je že — pa bi še rad plesal. Andrejec, Andrejec, bodi pameten!

Politično društvo za ajdovski okraj. Tega namerjavanega društva pravila vlada ni potrdila. Stvar je zdaj v rokah g. Vidmarja, župana v Lokavcu.

Št. Peter. „Slovenska Zveza“, katoliško bralno in pevsko društvo v St. Petru, je imela svoj redni občni zbor dne 2. februarja t. l. Po odobrenih poročilih tajnika in blagajnika se je izrekla zahvala za požrtvovalno delovanje pri lanskem tomboli gospodom Jožetu Mervicu, Ant. Jakončiču, Franc. Černicu in pevovodji Matiji Lovrenčiču. — Časopisi ostanejo isti kakor lani. Novi odbor se je tako sestavil: g. Jožef Mervic, predsednik; g. Anton Jakončič, podpredsednik; g. Matija Lovrenčič, pevovodja; g. Jožef Ličan, tajnik; g. J. Merzek, blagajničar. — Odbor želi oživiti društvo ne le z običajno tombolo, ampak tudi s prirejanjem veselice, kakor hitro dobi za to pripravne prostore.

Černiče. Prvi redni občni zbor „Hranilnice in posojilnice v Černičah, vpisane zadruga z neomejeno zavezo“, bo dne 18. februarja 1900 ob 3½ urah popoldne v župnišču v Črničah. Vspored: I. Potrjenje letnega računa. II. Prememba pravil. III. Izvolitev načelnstva ter računskega pregledovalca in njega namestnika. IV. Slučajnosti. — Načelnstvo.

Miren. Dobili smo več zanimivih dopisov o tamošnjem „katoliškem delavskem bralnem in podpornem društvu“. Dopisniki tožijo o raznih neredih. Tako so lani o sedajnem času imeli v društveni sobi celo mrliča, ker ni imela hišna gospodinja drugega prostora. Preteklo nedeljo dne 28. jan. popoldne so se v društveni sobi opravljala po vsem druga opravila, da niso mogli bralni udje čitati časopisov. Na ta način je čisto naravno, da bralno društvo ne more dosežati svojega namena. Upamo, da se nerednosti odpravijo.

Primorskim čebelarjem. Dne 25. prosinca t. l. je imelo „Slovensko čebelarstvo“ za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko v „Mestnem domu“ v Ljubljani občni zbor. Udeležba je bila obilna. Blizu 60 udov iz vseh slovenskih dežel. Prišli so duhovniki, učitelji, uradniki, veleposestniki, kmetje, rokodelci: — torej zastopani so bili vsi stanovi. — Zborovanje je bilo prav živahno in prijazno. Saj je vse ude udeleževala in družila lepa misel: Razcvet čebelarstva na mili slovenski zemlji in blagostanje slovenskega ljudstva. — Ljubi „Primorski List!“ Spominjam se dobro, da si nas enkrat (menda pred štirimi leti) opozoril na slovensko čebelico, da naj bi to živalico bolj spoštovali. Glej! Uresničujejo se tvoje želje. Imamo zdaj „Čebelarstvo“. Pa podpore mu je treba, zlasti v začetku, da stopa krepkeje in veseleje naprej. Opešalo ne bo! Med presladi vse zopernosti in težave. — Za to slovenski čebelarji, — zlasti tukaj na Primorskem, — in vsi prijatelji „sladkosti“, veselo na delo! Pristopite h tako lepemu društvu, ki šteje že danes čez 500 udov, — zvestih slovenskih sinov. Ta neznatni trud povrne pridna čebelica stokrat in mila zabava na vrtu pri čebelah je tudi nekaj vredna. — Društvo izdaja vsaki mesec društveni list s prav zanimivimi in podučljivimi članki in čebelarstvenimi novicami iz vseh slovenskih krajev. List dobivajo udje zastoj. Udnina 2K. se pošilja društvu predsedniku Franc. Črnagoj-u na Barju pri Ljubljani.

Goriška ljudska posojilnica je imela prometa meseca jan. 1900 kron 233,751.71. V cel. letu 1899 kron 2,824,472.06.

Trgovska-obrtna zadruga je imela prometa meseca jan. 1900 kron 151,573.82. Število deležev je naraslo v tem mesecu od 2790 na 2886.

Za kratek čas.

Pri vojaškem naboru. Podčastnik: „Kedor ima kako telesno napako, naj se sleče“. Eden: „Mene le samo oči bole“. Podčastnik: „Slecite se tedaj!“

Katehet v šoli: „S katerimi besedami je Bog v raju ustanovil sv. zakon?“ Učenec: „Z besedami: Sovraštvo bom naredil mej teboj in ženo“.

ZAHVALA.

Dne 28. jan. prepeljali so zemeljske ostanke mojega ljubega, nepozabnega sinka

Franceta—Josipa,

učenca I. razr. vadbice, umrlega v Gorici dne 26. jan. od tam, k večnemu počitku v njega rojstni kraj Temnico.

Tem povodom se najprej toplo zahvaljujem preč. duhovščini stolne cerkve v Gorici, kjer se je truplo blagoslovilo in med zvonjenjem sprejelo ven iz mesta; dalje preč. gg. cerkvenim predstojnikom, ki so blagovoljno dovolili, da je spremljalo mrliča milo zvonjenje po vseh občinah, koder se je pomikal mrtvaški voz.

Posebno se tudi zahvaljujem preč. domačemu g. vikarju, kateri je klub slabemu vremenu četrto ure daleč prihitel mrtvaškemu sprevodu

nasproti. Istotako čast. šolsk. voditelju temniške-mu, ki je skazal zadnjo čast pokojnemu solarčku z njegovo šolsko dečo.

Konečno izrekam dragim sorodnikom, prijateljem in znanec, vsem drugim spoštovanim osebam ter sploh celemu občinstvu domačemu in tujemu, ki so na katerikoli način žalostno slavnost povečali, ter našo vsled tega nepričakovanega udarca silno potrto družino tolažili, svojo srčno hvaležnost.

Pri tej priliki tudi moja zahvala in priznanje trdki gosp. Ciani v Gorici za točno in v naj lepšem redu izvršeno prepeljanje mojega mrtvega otroka.

V Temnici, dne 29. jan. 1900.

Karol Stepančič.

Anton Obidič,

čevljar

v Semeniški ulici št. 4

v Gorici,

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri

za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro

Priporoča dalje tudi svojo zalogo

Izvrstne

kranjske klobase

(prekajene in take za peči),

razpošilja

proti povzetju

Barbara Kopač v Ljubljani

Glavni trg 25.

Usojam si cenj. p. n. občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznaniti, da sem odprl v lastni hiši, po starem imenovanu gostilno

Pri Grgarki,

ulica sv. Antona št. 3.

Točim izvrstna briska in druga domača vina, imam domačo kuhinjo, držim postelje za prenočišča po jako nizki ceni.

S prošnjo za blagohotno naklonjenost se prijazno priporočam za obilen obisk.

Udani

Ivan Mizerit

(sin ranjke Grgarke).

Priporočava svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi imava tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, gorušice (Senf) ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin

trgovca v Semeniški ulici št. 1

v hiši, kjer je „Trgovsko-obrtno-zadruga“.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najuljudneje.

ANTON FON

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Naznanilo.

Dovoljujem si naznanjati slavnemu občinstvu in preč. duhovščini, da sem se preselil dne 5. januarja 1900 iz hiše št. 1 v ulici sv. Antona v isto ulico št. 7 (v hišo gosp. J. Kopača, svečarja, nasproti okrajnega sodišča).

Ker bodem skrbel tudi nadalje, da svoje cenj. odjemalce točno postrežem kakor doslej, se za mnoga naročila najtopleje priporočam udani

Franc Čufer,

krojač v Gorici.

Novoporočenci pozor!

Štejem si v čast naznanjati slavnemu občinstvu, da sem razširil trgovino pohištva v ulici Vetturini, glavni uhod v gosposki ulici.

Anton Breščak

v Gorici, gosposka ulica šte. 14, blizu lekarne Gironcolijeve.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Pohištvo je po najmodernejih slogih, posebno spalne, jedilne in posetne sobe so po Nemškem slogu odlikovanih Črnigojevih delavnic v ulici Pontenuovo in via Leoni, katere so lepše in ukusnejše izdelane in ceneje od Dunajskih in Budapeštanskih tovarov. Ostalo pohištvo je od prvih mizarskih mojstrov.

Sprejema še naročila in izdeluje po izbiri obrisa najceneje in v najkrajšem času.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave z žimami in platnom na izbiro ter razne tapecarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

Čebelno voščene sveče

pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom in slavnemu občinstvu.

Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar.

Ulica sv. Antona št. 7. v Gorici.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela

in črna vina

iz vipavskih

furlanskih,

briskih, dal-

matinskih in

isterskih

vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 itrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.